

Verksamhetsplan 2023

Verksamhetsplan

Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan 2023

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2023-01-31 Organisation: Kommunstyrelsen

Innehåll

VÅR VERKSAMHETSPLAN OCH STYRMODELL.....	3
KOMMUNGEMENSAMMA UTVECKLINGSMÅL.....	4
Målområde 1 - När vi säger tillsammans så menar vi det.....	4
Nulägesanalys.....	6
Önskat läge.....	6
Målområde 2 - Vi växer med ansvar.....	7
Nulägesanalys.....	8
Önskat läge.....	8
Målområde 3 - Det vi erbjuder lockar.....	9
Nulägesanalys.....	9
Önskat läge.....	10
GRUNDUPPDRAG.....	11
Uppdrag och ansvarsområde.....	11
Förvaltningsorganisation.....	11
Våra viktigaste styrande dokument.....	12
Kommunstyrelsens grunduppdrag.....	12
Omvärldsanalys.....	14
Nuläge, förutsättningar och utmaningar.....	14
Demografi och volymer.....	17
MÅL OCH KVALITET.....	21
Planering Grunduppdrag.....	21
Övergripande mål - Verksamhet.....	21
Övergripande mål - Medarbetare.....	23
Övergripande mål - Ekonomi.....	24
EKONOMI.....	25
Ekonomisk analys nuläge.....	25
Budgetram 2023.....	26
Jämförelse med andra.....	26
Driftbudget 2023.....	28
En ekonomi i balans.....	29
Investeringsbudget.....	30
Taxor och avgifter.....	30
RISKANALYS OCH INTERNKONTROLL.....	31
Riskanalys.....	31
Internkontrollplan.....	31
BILAGA BRUTTORISKLISTA.....	32

VÅR VERKSAMHETSPLAN OCH STYRMODELL

I verksamhetsplanen tydliggörs nämnden/bolagets grunduppdrag utifrån reglemente/ägardirektiv som fastställts av kommunfullmäktige, aktuell lagstiftning för nämndens olika ansvarsområden, statliga styrverktyg samt kommunala styrdokument.

Köpings tillitsbaserade styrmodell fastlägger en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunens verksamheter. Illustrationen nedan tydliggör hur samtliga delar i styrmodellen samverkar.

Utifrån Köpings vision ”Tillsammans skapar vi vår framtid har kommunfullmäktige beslutat om tre kommungemensamma utvecklingsmål. Arbetet med utvecklingsmålen sker över förvaltnings- och bolagsgränserna. Dessa mål har fokus på utveckling av det lokala samhället och demokratin. Utvecklingsmålen har koppling till de globala målen i Agenda 2030.

Utöver dessa mål har kommunfullmäktige beslutat om tre övergripande mål utifrån tre perspektiv; verksamhet, medarbetare och ekonomi.

- Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser
- Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap
- Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans

Dessa övergripande mål gäller samtliga verksamheter. Utifrån verksamhetens grunduppdrag erbjuder verksamheten största möjliga kvalitet för de vi är till för med engagerade medarbetare och ett gott ledarskap och med en ekonomi i balans.

KOMMUNGEMENSAMMA UTVECKLINGSMÅL

SCB:s medborgarundersökning har från och med år 2021 ett nytt upplägg och struktur. Undersökningen genomförs inte längre enligt NKI-modellen. De tidigare indikatorerna har ersatts av de nya motsvarande indikatorerna från den nya medborgarundersökningen. Indikatorerna ”Andel miljöbilar i kommunen” och ”Antal arbetstillfällen i kommunen” mäts inte sedan 2020.

Målområde 1 - När vi säger tillsammans så menar vi det

Hit vill vi: Köpings kommun har en levande demokrati där delaktighet och kommunikation bygger tillit

Hos oss är du alltid välkommen. Vi tycker att mångfald berikar. Alla behövs för att med sina unika kvalitéer bidra till vår utveckling.

Vi är en öppen, jämställd och solidarisk kommun där alla tar ansvar för en bra integration och ett minskat utanförskap. Våra invånare ska känna sig inkluderade i alla delar i samhället. På så sätt arbetar vi också tillsammans för en jämlik och jämställd folkhälsa.

Genom delaktighet ökar vi förtroendet för kommunen. Hos oss har kommunens invånare inflytande och deras åsikter är högt värderade och tas tillvara. Kommunens aktiva demokratiarbete leder till att våra invånare förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas.

Dialog och offensiv kommunikation är viktiga redskap för kunskapsutbyte och förståelse och används aktivt i alla verksamheter.

Delmål

1. Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället
2. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Riktvärde
1. Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället				
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter		23%	19%	↗
Kommunens information kring större förändringar		51%	52%	↗

Kommunen informerar bra vid samhällsstörningar, andel (%)		75%	74%	↗
Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa, andel(%)		50%	53%	↗
Beslut som fattas i kommunen upplevs vara transparenta, andel (%)		28%	18%	↗
Förtroende för kommunens politiker, andel (%)		38%	40%	↗
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra		51%	52%	↗
Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra		33%	28%	↗
2. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa				
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	66%	70%	72%	↗
Andel unga som mår bra eller mycket bra	66.7%			↗
Andel unga med god psykisk hälsa	42.8%			↗
Andel unga som är ganska eller väldigt stressade	37.8%			↘
Andel unga som lever upp till rekommendationen om fysisk aktivitet	42.3%			↗
Andel unga som äter frukost dagligen	45.0%			↗
Andel unga som lider av kraftig övervikt	3.7%			↘
Andel unga som lider av övervikt	16.7%			↘
Andel unga som sover mindre än 7 timmar per natt	30.7%			↘
Andel unga som druckit alkohol minst en gång i månaden	34.0%			↘
Andel unga som någon gång använt narkotika	9.8%			↘
Andel unga som röker dagligen	3.2%			↘

Nulägesanalys

Vägen framåt i arbetet med att skapa förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa, med goda möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället är ett mångfacetterat uppdrag som sträcker sig över större delar av kommunkoncernen. Vi som kommun fyller en viktig funktion för att bidra till förbättring inom dessa områden då merparten av våra insatser, beslut och vägval har en direkt eller indirekt verkan på den lokala folkhälsan och demokratin.

Inom demokratidelmålet finns utmaningarna främst i den egna organisationens digitala infrastruktur. Det kräver en del investeringar för att Köpings kommun ska kunna kliva fram och nyttja alla de möjligheter som det digitala samhället erbjuder när det kommer till förbättringar i insyn, service och delaktighet. Vidare finns utmaningar i att hitta nya arbetssätt för att göra beslutsprocessen mer transparent. Även här finns kopplingar till digitaliseringen, då berednings- och beslutsprocess behöver en högre grad av digitalisering för att nå målet om ökad transparens.

Vad gäller folkhälsodelmålet visar statistik på att den genomsnittliga hälsan generellt sett är god, dock ökar ojämlikhet i hälsa mellan olika grupper utifrån bland annat socioekonomi, kön, ålder och funktionsvariation. En utmaning vi ser idag är bland annat att andel barn som lever i ekonomiskt utsatta och trångbebodda hushåll i Köpings kommun är högre i jämförelse med länets kommuner. Samtidigt ser vi utmaningar vad gäller den psykiska ohälsan som ökar i samhället, i synnerhet bland barn och unga och främst bland flickor.

Att gemensamt ta oss an framtida utmaningar är av största vikt för att nå ett välmående samhälle där människor har jämlika möjligheter till god hälsa, delaktighet och inflytande. För att bli en trygg och välmående kommun behöver vi satsa på demokratin och folkhälsans alla faktorer, och inte minst på de unga invånarna som är vår framtid.

Önskat läge

Det önskade läget för utvecklingsmålet är bland annat att våra kommunmedlemmar har ett ökat förtroende för den politiska processen samt att de upplever att vi är tillgängliga och lyssnar när synpunkter framförs. Ska vi skapa delaktighet ska den vara tillgänglig för alla vilket ställer höga krav på oss som kommun. Samtidigt har vi aldrig haft så bra möjligheter som idag att vara transparenta, att erbjuda dialog och möjligheter att påverka – vi måste bara ha rätt kanaler för det som vi kan arbeta med på ett systematiskt sätt. Vi behöver således arbeta med olika lösningar för dialog, men också med våra beslutsprocesser där vi tar om hand den input vi får till oss.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp – deras samhällsengagemang och hälsa är avgörande för vår utveckling. Det önskade läget är därför att våra barn och unga har en bättre hälsa till år 2027. För att stärka arbetet ytterligare kring målgruppen behöver vi låta de främjande och förebyggande perspektiven ta plats, bygga vårt arbete på samverkan samt skapa en tydlig och strategisk inriktning för folkhälsofrågorna – och det behöver vi göra tillsammans.

Målområde 2 - Vi växer med ansvar

Hit vill vi: Köping är en hållbar, trygg och inspirerande kommun som ger förutsättningar för livskraft

Kommunen vill växa och vi växer med ansvar.

Vi skapar attraktiva, trygga och inspirerande boendemiljöer där våra invånare trivs och mår bra. Där det finns förutsättningar för en meningsfull fritid och där den stadsnära naturen och parkerna bidrar till livskvalitet. När kommunen växer skapas nya möjligheter till ekonomisk tillväxt. Här utvecklas hela kommunen tillsammans.

Hos oss tar alla verksamheter ansvar för att minska vår miljöpåverkan. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. I vår stadsutveckling tar vi hänsyn till grönområden, biologisk mångfald och vattenresurser och ser till att skapa möjlighet för hållbara transporter såsom gång och cykel.

Delmål

1. Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö
2. Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimat-påverkan

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Riktvärde
1. Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö				
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)		65%	60%	↗
Oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)		62.6	63.2	↘
Oro för att drabbas av inbrott i hemmet, andel (%)		68.3%	68.3%	↘
Bostäder totalt, antal/1000 inv.	508	509		↗
2. Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimat-påverkan				
Energianvändning per m2 i kommunens lokaler	191.9	198.4		↘
Solcellsanläggningar totalt, antal	228	354		↗
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	34.0%	33.2%		↗
Andel svenskproducerat livsmedel i kommunens verksamhet		62%		↗
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv	294 334.0			↘
Antal cykelresor	315 769	237 897		↗

Nulägesanalys

Köping är en kommun med goda förutsättningar för att växa och möta de utmaningar som kommunen står inför. Till kommunens styrkor hör tillgången till en stor regional arbetsmarknad, stadsnära vatten, tätortsnära natur- och rekreationsområden, en bevarad äldre stadsmiljö samt att Köpings tätorter är nära och ger förutsättningar för ett enkelt vardagsliv med cykelavstånd till allt.

Till kommunens utmaningar hör brist på attraktiva bostäder i sjönära lägen samt bostäder i centrala lägen med närhet till kollektivtrafik.

Under 2023 planeras gångstråket söder om järnvägen från järnvägsstationen mot Norska hagar att färdigställas och arbetet med Sömsta våtmark samt gångstråk längs ån fortsätter enligt plan.

Genom utvecklingsmålet kan en tydlig inriktning för hur Köpings kommun ska utvecklas de närmaste åren pekas ut. I dagsläget saknar kommunen en del styrande dokument för hur kommunen ska arbeta med hållbar utveckling. Under 2023 fortgår arbetet med att ta fram ett övergripande hållbarhetsprogram samt en energiplan.

Trygghet är en prioriterad fråga i Köpings kommun. Flertalet insatser görs för att öka tryggheten. Genom uppdaterade nulägesanalyser har arbetet med trygghetsskapande åtgärder effektiviserats och riktade insatser i samverkan med kommun, polis och civilsamhälle genomförs kontinuerligt.

Den data som samlas in genom det trygghetsskapande arbetet utgör grund för långsiktiga åtgärder för att öka tryggheten inom Köpings kommun.

Önskat läge

Genom de senaste årens ökade fokus på att skapa socialt hållbara, attraktiva stadsdelar kännetecknas Köping av trygga och inspirerande boendemiljöer där det är lätt att leva hållbart.

Kommunens tätorter utvecklas genom satsningar på god gestaltning av byggnader och offentliga miljöer.

Stadens gröna och blå stråk utvecklas löpande till välbesökta strövområde för såväl boende i Köping som besökare till kommunen.

Genom kommunens systematiska hållbarhetsarbete, utgående från kommunens hållbarhetsprogram, har det blivit lättare att leva hållbart i Köping.

Energifrågan är prioriterad och kommunen arbetar systematiskt med energieffektiviseringar samt lokal energiförsörjning.

Kommunens arbete med klimatfrågor har både minskat klimatpåverkan från kommunens egen verksamhet samt förberett verksamheterna på klimatrelaterade händelser. Detta förberedande arbete medförde att verksamheterna klarade de senaste somrarnas extremväder väl.

En förutsättning för att Köpings kommun har lyckats skapa förutsättningar för fler bostäder samt en trygg och attraktiv livsmiljö är den samverkan som genomsyrat utvecklingsarbetet.

Målområde 3 - Det vi erbjuder lockar

Hit vill vi: Köping är en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa, och där kompetens både finns och skapas

För att säkerställa Köpings kommun som attraktivt för näringslivet, och som en levande stad, arbetar vi för att ständigt förbättra företagsklimatet.

Barn behöver vårdnadshavare som är delaktiga i samhällslivet. Ett framgångsrikt och dynamiskt näringsliv skapar sysselsättning som i sin tur ger självständighet, trygghet och goda förebilder. För ungdomar och unga vuxna är möjligheten att se vägar till ett självständigt liv en viktig motvikt till negativa influenser och ett pressande samhällsklimat.

Företag väljer Köpings kommun som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande eftersom Köping är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Våra insatser för att gynna företagsklimatet sker genom tillitsfull samverkan, och har fokus på praktiska åtgärder.

Genom tätt samarbete med näringslivet hjälper vi till att ta fram den kompetens och infrastruktur som framtiden efterfrågar.

Delmål

Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning

Indikator för utvecklingsmål	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Riktvärde
Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning				
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	72%	76%		↗
Nystartade företag, antal/ 1000 inv, 16-64 år	7.5	9.7		↗
Antal m2 detaljplanerad mark för verksamheter	60 000	10 000		60 000

Nulägesanalys

Genom tätt samarbete med näringslivet hjälper vi till att ta fram den kompetens och infrastruktur som framtiden efterfrågar. Fokus har därför varit mot att skapa kontaktytor och ytterligare relationer med företagen i Köping.

Det har handlat om att hitta arenor för samarbete, skapa förståelse kring de behov som företagen har samt stödjande strukturer för nystartade företag.

I grunden handlar det om att både locka kompetens till Köping och att ta hand om de möjligheter och den kompetens som finns i Köping redan idag. Där har våra ungdomar en viktig roll att spela.

Varje ungdom behöver ha en gymnasieexamen för både individen själv och våra företag samt vår kommun.

För att kunna säkerställa en kompetensförsörjning är det viktigt att synas i sammanhang där kompetens finns men vi ser också ett ökat behov av att tydliggöra vad Köping har att erbjuda.

Önskat läge

Köping ska vara en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa, och där kompetens både finns och skapas. Vi ser därför att vi behöver fortsätta arbetet med att förbättra förutsättningarna för att företag ska verka och etableras i Köping.

Samtidigt så behöver arbetet att utveckla Köping som plats få ett större fokus. Det behöver ske i dialog och samverkan med företag, förening, invånare, politik och tjänstepersoner genom kontinuerlig dialog. På så sätt kommer vi att tydligare kunna förklara de fördelar som finns med Köping som kommun, etableringsplats och arbetsgivare.

Att vara attraktiv för kompetens och företag innebär också att vi behöver erbjuda ytterligare aktiviteter som stad både när det gäller kultur, arrangemang och relationer. Att som kommun vara en attraktiv arbetsgivare är även det ett centralt arbete för att Vi kommer i kombination med detta även behöva fortsätta och utveckla vårt arbete som attraktiv arbetsgivare som kommun.

Detta är framgångsfaktorer både för företagen, våra invånare men även för kommunen när det gäller att behålla och attrahera kompetens och kommer vara utvecklingsmål tre fokus kommande år.

GRUNDUPPDRAG

Uppdrag och ansvarsområde

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder arbetet med och samordnar utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor och säkerhetsskyddslagen. Kommunstyrelsen har även särskilda uppgifter som gäller krisberedskap, civilt försvar och krig.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Förvaltningsorganisation

Våra viktigaste styrande dokument

Lagar och förordningar

- Kommunallagen
- Förvaltningslagen
- Aktiebolagslagen
- Offentlighet och sekretesslagen
- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Arbetsrättsliga lagar
- Plan och bygglagen
- Jordabalken
- Fastighetsbildningslagen
- Anläggningslagen
- Miljöbalken
- Lag om förvaltning av samfälligheter
- Säkerhetsskyddslagen
- Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Kommunala styrande dokument

- Reglemente
- Värdegrund
- Mål för Köpings kommun 2020 - 2027
- Verksamhets- och ekonomistyrning i Köpings kommun
- Översiktsplan
- Delegationsordningen
- Finanspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Medarbetarpolicy
- Personalpolicy
- Ledarpolicy
- Likabehandlingspolicy för Köpings kommun
- Policy för att motverka mutor och jäv
- Ägardirektiv
- Bolagsordning

Kommunstyrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsen ska leda och samordna planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen har en styrande, stödjande och utvecklande roll gentemot kommunens nämnder och bolag. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders och kommunala bolagsverksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen ansvarar även för mark- och fastighetsfrågor, näringslivsfrågor, folkhälsofrågor samt teknisk verksamhet.

Kommunledningsförvaltningens grunduppdrag

Kommunledningsförvaltningen arbetar på uppdrag av kommunchefen. Förvaltningen stödjer kommunstyrelsen i att leda en hållbar utveckling i Köping. Förvaltningen leder, styr och utvecklar Köpings organisation och verksamheter. Medborgarnas bästa, Agenda 2030 och ledorden Trevlig, Trovärdig och Tillgänglig vägleder vårt arbete.

Kommunledningsförvaltningens uppdrag är att:

- Bevaka och påverka utvecklingen i när- och omvärld.
- Bereda sakkunnigt ärenden och ta fram beslutsunderlag till kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.
- Implementera och verkställa kommunstyrelsens beslut.
- Driva på och samordna hela kommunkoncernens verksamhet.
- Skapa arenor för utveckling, samspel, styrning och ledning i kommunen.
- Bedriva uppsikt över kommunens verksamheter.
- Ansvara för styrprinciper och säkerställa koncernens finansiering och budget.
- Tillhandahålla, säkra och utveckla samordnade stödfunktioner

Mark och fastighets grunduppdrag

Inom Mark och fastighet svarar kommunstyrelsen för:

- bostadsförsörjningsfrågor
- markberedskap, markförvärv och markförsäljningar
- exploateringsfrågor
- markförvaltning av kommunens fastigheter, tomträtter, arrenden och nyttjanderätter, servituts- och avtalsfrågor
- olika anläggningsförvaltning av Köpings hamn
- fastighetssamordning, lokalsamordning och fastighetsprojekt

Denna verksamhet utförs inom Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF).

Teknisk verksamhets grunduppdrag

Inom den tekniska verksamheten svarar kommunstyrelsen för investeringar i, samt drift och underhåll av, kommunens gator, vägar, gång- och cykelvägar, broar, gatubelysning, trafikanordningar, parker, skogar, fordon och industrispår. Kommunstyrelsen ansvarar för handläggning av trafikärenden och arbete med detaljplaner och översiktsplan, handläggning av myndighetsfrågor om trafikreglering, transportdispenser, upplåtelse av offentlig plats, torghandel, flytt av fordon och omhändertagande av skrotbilar.

Denna verksamhet utförs av bolaget Västra Mälardalens Energi och miljö (VME).

Omvärldsanalys

Omvärldsbevakning och analys är nödvändigt för att förstå vad som påverkar förutsättningarna att leda och styra. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har definierat fem övergripande områden – globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar – där förändringar starkt påverkar både Sverige som övriga världen. Analysen kan användas som utgångspunkt i kommunens eget omvärldsarbete.

Nuläge, förutsättningar och utmaningar

Ekonomiska utmaningar

2022 har varit ett starkt år för den svenska ekonomin med en god BNP-tillväxt. BNP-tillväxten för året beräknas till 2,8 procent. Resultaten de senaste åren i den offentliga sektorn har varit rekordhög vilket är en viktig faktor för att sektorn ska kunna klara av de kommande kostnadsökningarna. Ekonomin präglas numera av en stor osäkerhet och Sverige befinner sig i en utmattningsfas och går in i en lågkonjunktur 2023. En hög inflationstakt har lett till ökad styrränta från Riksbanken. BNP-tillväxten förväntas bli negativ och prognosticeras till -0,8% för år 2023. BNP är ett mått som beskriver storleken på Sveriges ekonomi genom att mäta värdet av varor och tjänster. BNP-gapet (skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP) förväntas bli negativt år 2023, till -1,0%.

Kriget i Ukraina har inneburit stora utbudsproblem som förstärktes redan under pandemin. Brist på gas i Europa har lett till att energipriserna har ökat och kommer att fortsätta öka, och hamna på rekordhög nivåer under vintern. I Sverige förväntas elpriserna att bli dubbelt så höga under vintern jämfört med tidigare år. I november uppgick inflationen mätt med KPIF till 9,5%. Stigande bolåneräntor, fortsatt bred uppgång på livsmedelspriser och de fortsatt höga elpriserna är faktorer som fortsätter att driva på inflationen. Prognosen för KPIF-inflationen bedöms hamna på 10% i slutet av året och omkring 11% i början av 2023.

Samma mönster syns när det gäller hushållens konsumtion. Den höga inflationen, stigande priserna på energi, livsmedel och övriga varor, samt aviseringar om räntehöjningar hämmar hushållskonsumtionen. Inflationen ligger klart över Riksbankens inflationsmål på 2%. Riksbanken aviserar om att fortsätta med räntehöjningar i syfte att stävja inflationen och de kommande höga inflationsförväntningarna. Med denna penningpolitik bedömer Riksbanken att inflationen stabiliseras nära 2 procent under 2024.

Stora investeringsbehov

Lokalförsörjning

Kommunens fastighetsbestånd är en viktig framtidsfråga för att kunna erbjuda invånarna lämpliga lokaler för exempelvis skolgång eller särskilda boende för äldre. Lokalförsörjningsplanen, som togs fram under 2021, visar att kommunens fastigheter är i behov av ökat underhåll. Detta i kombination med att fastigheterna är äldre och har nått sin tekniska livslängd, gör att frågan är högaktuell för kommunen. Flera kommuner har liknande utmaningar som Köpings kommun vad det gäller fastigheternas ålder och underhållsbehov.

Behovet av verksamhetslokaler för den kommunala organisationen så som grundskola, förskolor och LSS-boende ställer krav på att samhällsbyggnadsförvaltning i samarbete med övriga berörda förvaltningar i kommunen, planerar och skapar förutsättningar för byggnationer. Under 2023 är

ombyggnationen av Nyckelbergsskolan exempel på ett större projekt som genomförs. Utmaningen är att tillgodose behovet i kommunen med de resurser som idag finns vid förvaltningen. Likaså behövs ett arbete genomföras gällande gränssnitt, ansvar och roller gentemot andra förvaltningar och bolag i och med att organisationen är under uppbyggnad och samtliga tjänster inte är tillsatta.

Under 2022 har ett nytt driftavtal för skötsel av kommunens fastigheter, ett så kallat AFF- avtal (Avtal för Fastighets Förvaltning) antagits. Avtalets syfte är att skapa en enhetlig drift- och skötselnivå för alla kommunens fastigheter och ger en möjlighet för kommunen att budgetera drift och underhåll. Avtalet säkerställer även att kommungemensamma mål och krav utförs exempelvis inom energi, hållbarhet, kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Under 2023 behöver förvaltningen anpassa sitt arbetssätt utifrån innehållet i avtalet.

Mark och Fastighet

Samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsområden är konjunkturkänsliga och påverkas därför av omvärldsförändringar. Trots osäkert läge i svensk ekonomi under 2022 har Köpings kommun haft en fortsatt hög efterfrågan på mark till småhustomter, flerfamiljshus samt verksamheter. Detta gör att det fortsatt finns en stor efterfrågan på förvaltningens tjänster och handläggning. Efterfrågan visar sig bland annat genom att det varit ett stort intresse för de kommunala småhustomterna i området Västra Sömsta. Vi ser dock att det finns vissa tomtköpare som väljer att avvakta i nuläget med anledning av det ekonomiska läget med bland annat höja räntor och ökade prisnivåer. Intresset för ändamålsenlig verksamhetsmark som möjliggör expanderings- och nyetableringar är fortsatt stor vilket medför att det är angeläget att få fram mer byggklar verksamhetsmark.

Säkerhet och säkerhetsskydd

Interna säkerhetsarbetet handlar i grunden om att säkerställa kommunens verksamheter ur ett säkerhetsperspektiv.

Rådande omvärldsläge kräver att landets kommuner säkerställer den dagliga driften samt skapar trygghet för dem som arbetar i organisationen. Säkerhetsarbetet innefattar även det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, utifrån kommande lagstiftning kommuner mot brott som träder i kraft 2023-07-01. I detta ingår även brottsförebyggande arbete i samverkan med andra myndigheter. En del handlar om välfärdsbrottslighet och felaktiga utbetalningar vilket är ett komplext område som innefattar allt från enstaka misstag från enskilda individer till organiserad brottslighet som systematiskt använder välfärdssystemen som inkomstkälla. Att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över våra välfärdssystem handlar bland annat om att bekämpa grov organiserad brottslighet, arbetslivskriminalitet, bidragsbrott och felaktiga utbetalningar. Brottsförebyggande arbetet inkluderar även trygghetsskapande åtgärder för alla som bor och verkar i Köpings kommun.

Kommunens säkerhetsarbete innefattas även av säkerhetsskyddslagen utifrån Sveriges säkerhet. I detta arbete skall en säkerhetsskyddsanalys arbetas fram och utifrån den en handlingsplan.

Krisberedskap, civilt försvar

Kommunerna, länsstyrelserna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska arbeta tillsammans för att öka samhällets krisberedskap på lokal nivå. Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap och överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar reglerar ersättning och uppgifter kopplat till kommunernas arbete. Säkerhetsavdelningen driver, stödjer och samordnar kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar.

Klimat

Klimatförändringarna är en av de största utmaningarna som mänskligheten stått inför i modern tid. Dessa klimatförändringar och dess alltmer extrema väder påverkar oss i allt större utsträckning. Det är dags att börja agera och genomföra åtgärder som sänker utsläppen av växthusgaser och skadliga partiklar. Inte bara för att det är bra för framtida generationer utan för att det är bra för oss här och nu. Köping behöver också ta höjd i samhällsplaneringen för de klimatförändringar vi märker redan idag.

Att skapa en hållbar kommun är ett omfattande och långsiktigt arbete, som kommer vara viktigt och centralt lång tid framöver. I ett första skede kommer arbetet vara centrerat kring att skapa tydliga strukturer och målbilder för kommunens arbete med hållbar utveckling. Det kommer även ske insatser och konkreta aktiviteter för att anpassa kommunen till att bli mer hållbar och bättre möta de utmaningar som vi står inför. Arbetet kommer ställa krav på samarbete med andra aktörer såväl inom den kommunala organisationen som externa parter.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen fick i samband med Coronapandemin en snabb utveckling. De kommande åren kommer digitalisering vara en viktig fråga för att behålla och höja kvaliteten och servicen i verksamheten, öka kostnadseffektiviteten samt nå framgång i arbetet med de kommungemensamma utvecklingsmålen. Våra invånares förväntningar på oss att leverera enkla och smidiga lösningar ökar. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och möta framtidens kompetensförsörjning behöver vi fortsätta med den digitala utvecklingen. Under 2023 fortsätter implementeringen av det digitala beslutsstödsystemet som ska stödja chefer och ledare i att utveckla verksamheten så att våra mål kan uppnås.

Digitalisering av offentlig förvaltning styrs av det av riksdagen beslutade målet om en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete

Kompetensförsörjning

Köpings kommuns övergripande målsättning är att vara en efterfrågad arbetsgivare där medarbetare och chefer vill stanna och får utvecklas. Köpings kommun ser flera utmaningar såväl på lång som på kort sikt för kompetensbehovet bland flera av de stora yrkesgrupperna. Kommunens pågående generationsväxling och fåmansbefattningar ställer nya krav på verksamheten och medarbetarnas kompetens. Strategiskt viktiga frågor för kommunen är därför att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens samt att utveckla och behålla de medarbetare som finns i kommunen. Som en del i arbetet med kompetensförsörjning arbetar vi med följande fem fokusområden: arbetsmiljö och hälsa, likabehandling, personalförsörjning/kompetensförsörjning, ledarskap och medarbetarskap samt lön och villkor.

För att nå framgång med kompetensförsörjningsarbete har Köpings kommun tagit en strategisk riktning utifrån tre identifierade utvecklingsområden; Fler arbete mer, Arbeta smartare och Attraktiv arbetsgivare. Den strategiska riktningen hjälper oss att nå vårt grunduppdrag och målbild 2027.

Tillitsbaserad styrning och ledning

Ett förhållningssätt för att bli en attraktiv och modern arbetsgivare med verksamhetsutveckling för invånarnas bästa i grunden. Tillit som styrprincip och förhållningssätt är något som grundar sig på en stor del forskning. Tillit är grunden för en hållbar organisation. Den är även avgörande för hur

människor mår och kan prestera på sitt arbete. En god arbetsmiljö lägger grunden för detta. Vi har tidigare satt våra organisationsgrundande principer och tagit fram en ny styrmodell där basen för de båda områdena är tillit. Under 2023 kommer vi att fortsätta vårt arbete med Tillit som styrprincip och förhållningssätt i hela organisationen. Det tar tid att ställa om till tillitsbaserad styrning och ledning och olika verksamheter kan behöva göra på olika sätt. Olika individer har också olika förmåga och möjlighet att både utverka och ta emot förtroende tillsammans med det ansvar detta innebär. Olika och situationsanpassade lösningar kommer därför att finnas. Arbetet med att leda och följa upp kommer att få ett större fokus framåt.

Fokus på medborgarna/invånarna kommer att vara väsentligt. Verksamhetens förutsättningar likaså. Att ge handlingsutrymme för att frigöra motivation, kunskap och omdöme samt skapa förutsättningar för handling blir grundläggande för verksamhetsutvecklingen.

Bemötande och service

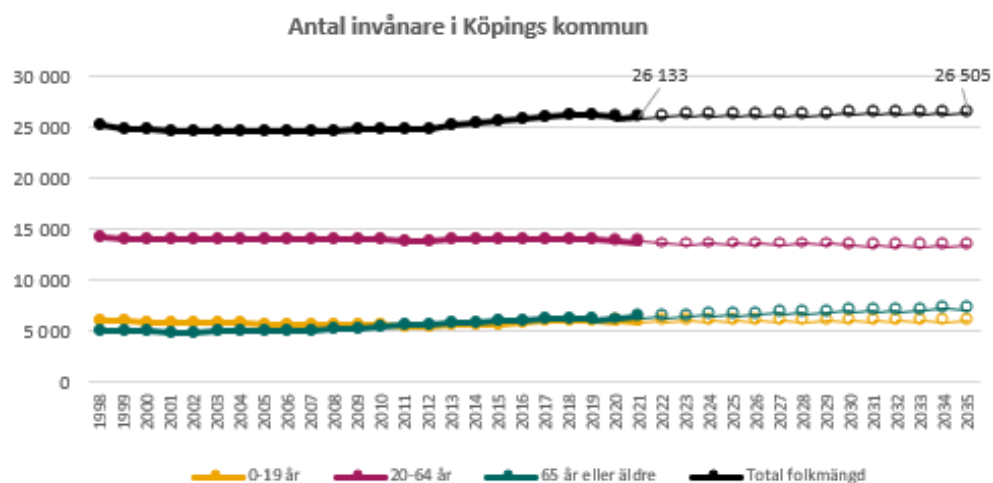
Köpings kommun sätter invånare och företagare som kommer i kontakt med kommunen i fokus. Det ska vara lätt att vara invånare och nyttjare av tjänster i kommunen. Respekt, öppenhet och ett gott bemötande, utan avkall på professionalitet, ska prägla mötet med invånare och företag i förvaltningens utbud av service och tjänster. Förhållningssättet innebär en lyhördhet för vad invånare och företag vill, tycker och tänker, och en tydlighet i vad man kan förvänta sig. Kommunikation och dialog är därmed särskilt viktiga.

Mark och fastighet vill kontinuerligt utveckla sin handläggning och service för att kunna erbjuda ett än bättre bemötandet. Det finns exempelvis en ökad efterfrågan på digitala tjänster som förvaltningen avser att jobba aktivt med för att dels tillmötesgå invånarnas och företagens önskemål, och för att skapa en så effektiv handläggning som möjligt. I utvecklingen av kommunen är det viktigt med en dialog och god kommunikation med invånare, företagare och näringsliv. Förvaltningen behöver lyssna in önskemål och behov i handläggningsprocessen inom ramen för de möjligheter som finns.

Demografi och volymer

Viktiga demografi- och volymförändringar för Köpings kommun är hur befolkningstillväxten utvecklas, hur försörjningskvoten ser ut samt hur arbetslöshet och arbetsmarknad utvecklas kommande år

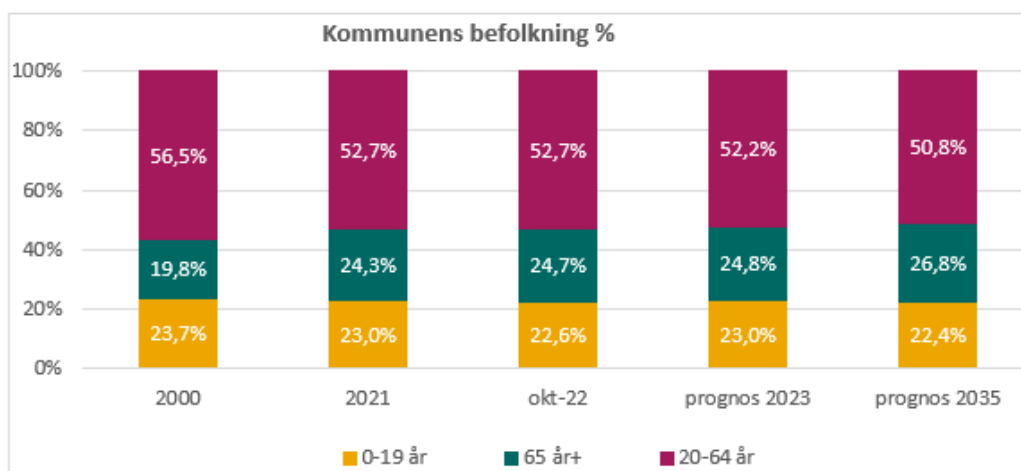
Demografi och påverkan på kommunens välfärdstjänster

Folkmängden i Köping förväntas öka och år 2035 prognosticeras det till drygt 26 500 invånare, vilket är en ökning med drygt 370 invånare i jämförelse med 2021. Mellan åren 2013–2018 har befolkningen ökat med i snitt omkring 200 invånare per år, till stor del på grund av hög invandring till Sverige. För kommande år till och med år 2035 förväntas ökningen bli i snitt knappt 30 invånare per år.

Den låga befolkningstillväxten under prognosperioden förklaras främst av att gruppen barn och unga inte förväntas öka och de i arbetsför ålder förväntas minska jämfört med tidigare prognoser. Kostnader till följd av det demografiska trycket bedöms därmed att öka långsammare. I och med att antalet barn och unga inte förväntas öka är det av stor vikt att följa utvecklingsbehovet av skolor och förskolor, samt bemanningen i dessa verksamheter. I åldersgruppen 80 år+ förväntas däremot en ökning under prognosperioden, och är de som kommer att stå för de beräknade kostnadsökningarna under prognosperioden.

Försörjningskvoten uppgår till 0,90 i oktober 2022. År 2021 var försörjningskvoten för riket 0,77. Försörjningskvoten förväntas för år 2023 uppgå till 0,92 och för år 2035 att uppgå till 0,97. *Försörjningskvot* som nyckeltal beskriver hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv.

Arbetslöshet och arbetsmarknad

Sverige har haft en stark tillväxt på arbetsmarknad med en hög sysselsättningsgrad och därmed en stark återhämtning av lönesumman. I takt med att den fortsatta återhämtningen i ekonomin har efterfrågan på arbetskraft ökat tydligt under 2022. Arbetslösheten är tillbaka på en lägre nivå än före pandemin. Sysselsättningsgraden uppgick till 69% tredje kvartalet 2022. Bedömningen från Arbetsförmedlingen är dock att det kommer att ske en inbromsning och avmattning på arbetsmarknaden till följd av ökad inflation och höjda räntor. År 2023 - 2024 bedöms sysselsättningsgraden till dryga 68%. Den pågående konjunkturförsvagningen och 2023 kommande lågkonjunktur innebär att efterfrågan på arbetskraft kommer att utvecklas svagare framöver. Det stöds också av företagens anställningsplaner som förväntas att dämpas redan mot slutet av 2022. Tidigare har arbetslösheten nationellt prognosticerats till 6,8% för helåret 2022. Arbetsförmedlingen lyfter risken med att arbetslösheten kommer att öka, i nuläget en arbetslöshetsnivå på 6,9% för åren 2023 - 2024. Utvecklingen hänger ihop med den pågående energikrisen och hur väl och snabbt inflationen balanseras.

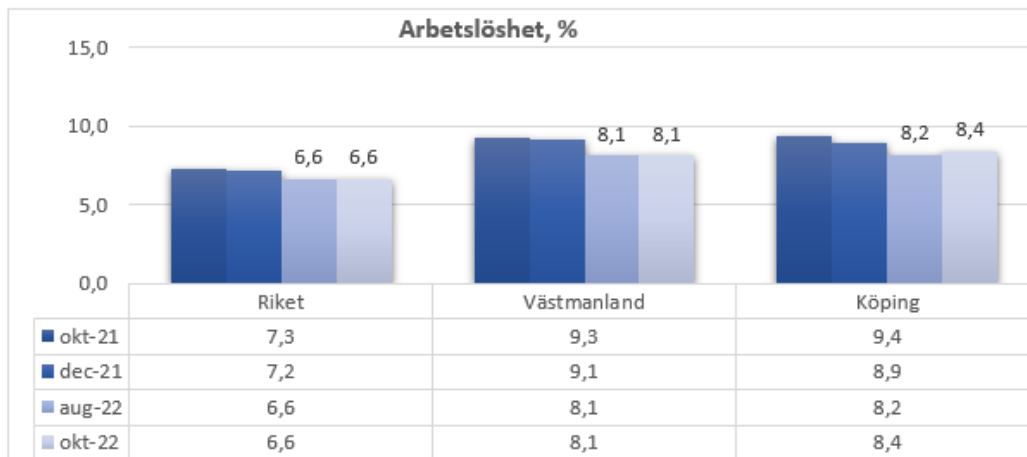
En tydlig utmaning på arbetsmarknaden är att tillgången på efterfrågade kompetenser inte motsvarar de kompetenskrav som finns på arbetsmarknaden, bl a ett resultat efter pandemin där utvecklingen kring digitalisering och automatisering var stark. Detta bidrar till att matchningsläget på arbetsmarknaden försvåras. Arbetsmarknadsgapet, *skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar*, prognosticeras till -0,8% för helåret 2022. Utfallet för 2021 var -1,7%.

Långtidsarbetslösheten har varit en stor utmaning under många år och problematiken har förstärkts under pandemin. För att minska andelen långtidsarbetslösa kommer det att krävas stora kombination av olika insatser inom arbetsmarknadspolitiken. För att öka sina chanser till att etablera sig långsiktigt på arbetsmarknaden behöver fler påbörja studier. Ett intensivt stöd behövs där exempelvis utbildning kombineras med arbetspraktik. Även på sikt kommer det att finnas en stor efterfrågan på utbildad arbetskraft, oavsett vilket konjunkturläge som råder. Detta drivs bland annat på av en förändrad demografi med en växande äldre befolkning. Det medför ett stort behov av arbetskraft inom välfärdstjänster som exempelvis inom vård och omsorg.

Arbetslösheten i Köping uppgår till 8,4 % per oktober 2022. I jämförelse med augusti har arbetslösheten ökat med 0,2 procentenheter. I jämförelse med riket (6,6%) ligger arbetslösheten i Köping på en högre nivå. Köping följer dock samma trend som riket och Västmanland och arbetslösheten fortsätter att sjunka över tid.

Arbetslösheten i Västmanland prognosticeras till genomsnitt 8,4% för helår 2022, men även för åren 2023 - 2024.

MÅL OCH KVALITET

Planering Grunduppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat om tre övergripande mål utifrån tre perspektiv; verksamhet, medarbetare och ekonomi. Utifrån verksamhetens grunduppdrag identifieras de kvalitetsfaktorer som visar vad som kännetecknar god kvalitet i samtliga perspektiv. Relevanta indikatorer används för att långsiktigt följa att kvalitetsutvecklingen är god. Enligt styrmodellen följer vi utfallet av indikatorer och styr med planerade aktiviteter för de områden som behöver prioriteras. Därav är inga målvärden fastställda för indikatorer.

Övergripande mål - Verksamhet

Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser

Kvalitetsfaktor
En trygg och trivsam stadsmiljö
God beredskap för en hög byggtakt
En god bostadsmiljö
En hållbar kommun
Vi har god service och ett bra bemötande

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Trend
En trygg och trivsam stadsmiljö				
Skötsel av gator och vägar		69%	65%	-
Skötsel av gång- och cykelvägar		80%	74%	-
God beredskap för en hög byggtakt				
Planreserv (antal byggrätter som gamla och nya detaljplaner möjliggör)	407	357		↗
Planreserv i ändamålsenlig verksamhetsmark	60 000	95 000		↗
Antal byggklara lediga tomter	40	42	20	↘
Tomtkö	182	199	183	-
En god bostadsmiljö				
Kommunen är en bra plats att bo och leva på		89%	89%	-

En hållbar kommun				
Aktuell Hållbarhets miljöranking av Sveriges kommuner	110	49	111	↘
Vi har god service och ett bra bemötande				
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	72%	76%		↗
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter		23%	19%	-
Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen		36%	32%	-
Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra		33%	28%	-
Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen			69%	-
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen			81%	-

Prioriterat område
Digital utveckling
Investeringsprocessen
Att bli miljöcertifierade enligt ISO14001
Nöjda företagare

Syftet med prioriterat område

Den digitala utvecklingen är viktig för att behålla och höja kvaliteten och servicen i verksamheten samt öka kostnadseffektiviteten. För att vara en attraktiv arbetsgivare och möta framtidens kompetensförsörjning behöver vi fortsätta med den digitala utvecklingen, så att flera av våra stödprocesser blir digitala.

Kommunen har ett antal investeringar som pågår eller är planerade. Lokalförsörjningsplanen visar ett stort underhållsbehov samt behov av nya verksamhetslokaler. För att långsiktigt kunna planera för kommande investeringar behöver processen tydliggöras.

Verksamheterna i VME har stor miljöpåverkan. Det är därför viktigt att bli miljöcertifierade enligt ISO14001. Syftet är att minimera verksamhetens arbetsprocessers negativa påverkan på miljön.

Förvaltningen kommer i kontakt med många företagare i sitt dagliga arbete. Företagare är en viktig intressentgrupp både för förvaltningen och för kommunen i stort.

Övergripande mål - Medarbetare

Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap

Kvalitetsfaktor
Hållbar arbetsmiljö

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Trend
Hållbar arbetsmiljö				
Medarbetarengagemang (HME) Ledarskapsindex		81%	88%	↗
Medarbetarengagemang (HME) Motivationsindex		82%	87%	↗
Medarbetarengagemang (HME) Styrningsindex		75%	82%	↗

Prioriterat område
Tillitsbaserat förhållningssätt

Syfte med prioriterat område

Det tillitsbaserade förhållningssättet är ett verktyg som bidrar till att förverkliga våra organisatoriska principer; medborgarperspektiv, helhetsperspektiv, strukturellt hålla ihop våra huvudprocesser och tydligt ledarskap.

Målet med tillitsbaserat förhållningssätt är en förhöjd kvalitet i alla våra kärnverksamheter och stödprocesser samt en utvecklande arbetsmiljö som präglas av dialog, delaktighet och engagemang. Detta sker genom en framarbetad arbetsmodell som bygger på tillitsdelegationens forskningsarbete. Modellen kommer delges chef och som i sin tur kommer arbeta med modellen i personalgrupper under 2023.

Övergripande mål - Ekonomi

Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans

Kvalitetsfaktor

Långsiktigt hållbar ekonomi

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Trend
Långsiktigt hållbar ekonomi				
(N03102) Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	6.8%	2.7%		↘
Nettokostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	894	845		↘
Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering samt parker, kr/inv	1 312	2 070		↗
Soliditet kommun, (%)	42.0%	48.8%		↗
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun, kr/inv	-62 041	-67 144		↗

Prioriterat område

Säkerställd budgetprocess

Syfte med prioriterat område

Utifrån identifierade brister i budgetprocess 2023 behöver processen utvecklas och säkerställas inför 2024 med syftet att få en tydlig helhetsbild av både drift och finansiering.

EKONOMI

Ekonomisk analys nuläge

Verksamhet nivå3 (mkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse 2022
Kommunfullmäktige	3,5	3,6	3,4	0,2
Kommunstyrelsen	5,2	5,0	5,3	-0,2
Kommunledningsförvaltningen	82,2	86,5	90,5	-4,0
Teknisk verksamhet	45,8	50,1	50,1	0,0
Mark och fastighet	99,9	88,0	98,0	-10,0
Överförmyndarnämnden	3,4	3,9	3,3	0,6
Valnämnd	0,0	0,6	0,6	0,0
Summa	240,0	237,7	251,2	-13,5

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen prognosticerar per sista november ett underskott om 4,0 mkr. Negativa avvikelser består i konsultkostnader för fastighetsstrateg, avgångsvederlag och ökade kostnader för Räddningstjänsten Mälardalen samt mindre intäkter än budgeterat för Näringslivsenheten.

Förvaltningen svarar även för medel som avser hela kommunen där löneadministration och friskvård är två negativa poster.

Mark och fastighet

Samhällsbyggnadsförvaltningen Mark och fastighet prognosticerar ett negativt resultat om 10,0 mkr för 2022. Orsaken till underskottet är främst högre kostnader för el och fjärrvärme samt oplanerat underhåll. Modul- och rivningskostnader hänförliga till Nyckelbergsskolan är också en bidragande orsak.

Teknisk verksamhet

Teknisk verksamhet prognosticerar en budget i balans 2022.

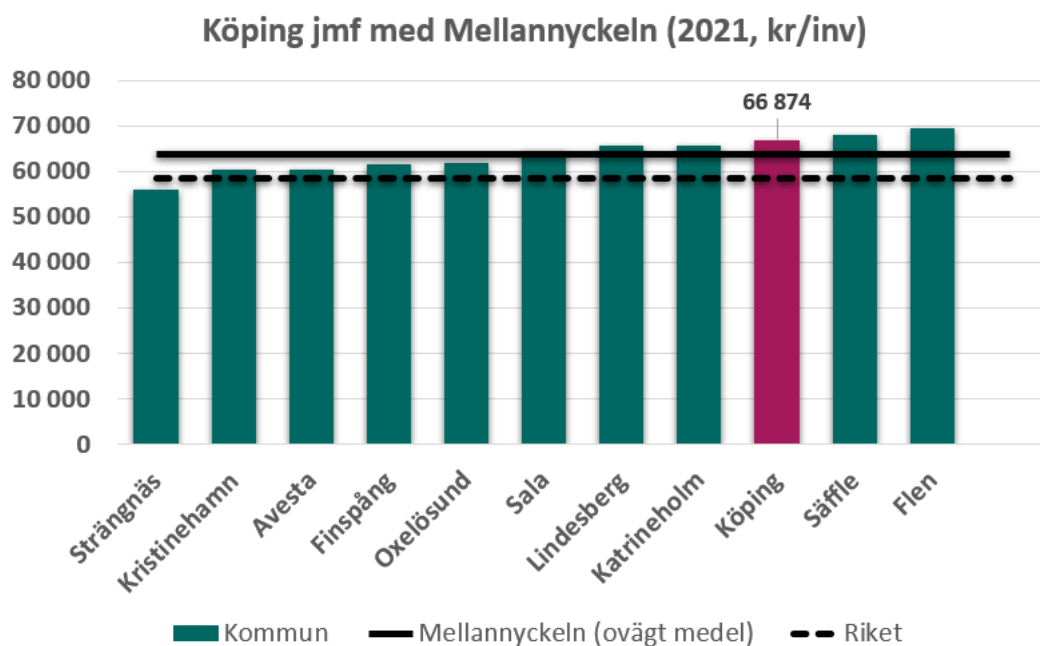
Budgetram 2023

Nämndens budgetram 2023	Mkr
Budgetram 2022	188,1
Löneökningar 2022	5,8
Arvodesökningar 2022	0,1
Kompensation för högre PO-pålägg	1,6
Prioriteringar/satsningar	0,0
Övriga ramjusteringar, nytt AFF-avtal	2,5
Effektiviseringskrav 0,5%	-1,2
Effektiviseringskrav beslut KS 17 nov	-2,8
Budgetram 2023	194,2
Ökning budgetram	6,0

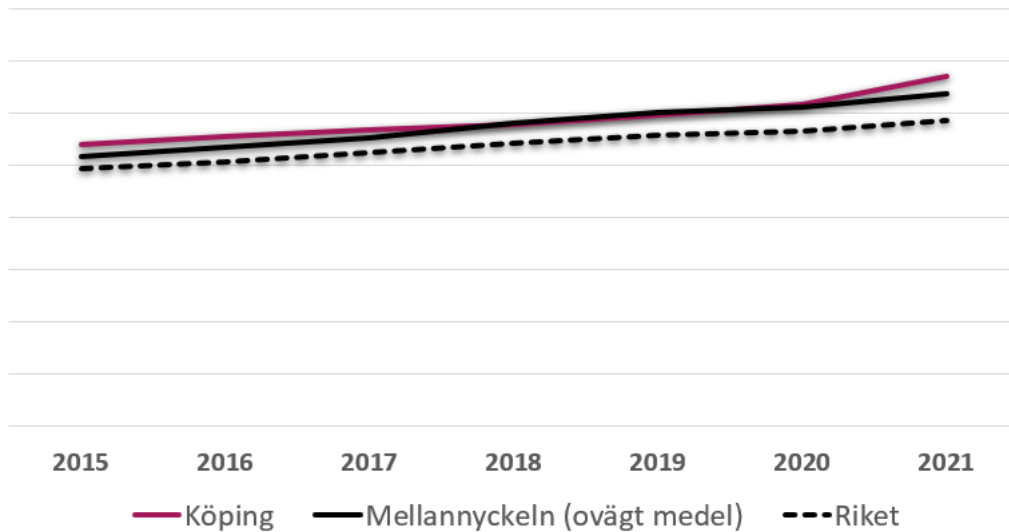
(budgetram exklusive kapitalkostnader)

- Ramjustering AFF-avtal avser utökad driftbudget för fastighetsförvaltning.
- Sociala avgifter ökar under 2023.
- Effektiviseringarna består i energiminskande åtgärder och minskade kostnader för konsulter.

Jämförelse med andra

Trend 2015-2021

Ovan diagram beskriver nettokostnad för kommunens totala verksamhet per invånare. Statistiken släpar ett år. Köpings kommun jämför sig främst med de kommuner som ingår i Mellannyyckeln. Mellannyyckeln är ett nätverk av olika kommuner i Mellansverige som är likvärdiga Köpings kommun.

Nettokostnad för kommunens totala verksamhet per invånare ökar mellan 2020–2021 i jämförelse med genomsnittet för de kommuner som ingår i Mellannyyckeln. I jämförelse med riket har Köpings kommun en högre nettokostnad. De verksamhetsområden som ökar mest är pedagogisk verksamhet samt äldre och funktionsnedsättning. Totalt ökar Köpings kommuns nettokostnad med 8,7% mellan 2020 och 2021 vilket också är högst i förhållande till de kommuner som ingår i Mellannyyckeln.

Området för äldre och funktionsnedsättning ökar med 10,5% (2,0%) mellan 2020 - 2021. Vård och omsorgsförvaltningens analys till ökningen består till stor del av åtgärder kopplade till skyddsarbetet för pandemin.

Pedagogisk verksamhet ökar för andra året i rad med 4,6%.

Driftbudget 2023

Verksamhet nivå3 (mkr)	Budget 2022	Budget 2023	Förändring 2022-2023
Kommunfullmäktige	3,6	3,6	0,0
Kommunstyrelsen	5,4	5,4	0,0
Kommunledningsförvaltningen	82,3	85,1	2,9
Teknisk verksamhet	50,1	49,2	-0,9
Mark och fastighet	43,4	46,6	3,2
Överförmyndarnämnden	3,9	4,0	0,2
Valnämnd	0,6	0,0	-0,6
Summa	189,3	193,9	4,6

Kommunledningsförvaltningen

Inom förvaltningen finns det kommunövergripande kostnader som bland annat innefattar löneadministration, friskvårdsbidrag och företagshälsovård där det redan idag finns en känd obalans. Dessa kostnader kommer inte att fördelas ut vilket gör att merkostnaden belastar förvaltningens resultat negativt. Pensionskostnaderna för Räddningstjänsten Mälardalen kommer även att öka i jämförelse med föregående år.

Under 2023 kommer en utredning göras tillsammans med övriga förvaltningar och bolag för att se över kommunens gemensamma kostnader och eventuella fördelningstal.

Förvaltningens driftbudget är skör vilket kommer göra det svårt att nå en budget i balans under 2023.

Mark och fastighet

Under 2022 har ett nytt driftavtal för skötsel av kommunens fastigheter, ett så kallat AFF- avtal (Avtal för Fastighets Förvaltning) antagits. I och med det AFF-avtal som slutits mellan KBAB och fastighetsavdelningen är underhållet av fastigheterna överflyttad till samhällsbyggnadsförvaltningen och servicen ligger kvar hos KBAB. Medel har därmed riktats om mellan aktörerna.

Att få en ekonomi i balans 2023 bedöms bli utmanande då stora delar av fastighetsbudgeten påverkas av den allmänna inflationsdrivande kostnadsökningen, löpande energi- och mediakostnader såsom el, vatten och värme där prissättningen styrs av omvärldsfaktorer som inte förvaltningen kan påverka. Likaså finns ett mycket omfattande underhållsbehov av fastigheterna som påverkar möjligheten att utföra uppdraget inom tilldelad budgetram.

En ekonomi i balans

Effektiviseringsåtgärd (mkr), Kommunstyrelsen	Total effekt	2023	2024	2025	2026
Hypergene	1,1	0,2	1,1		
Externa bidrag	1,0	1,0	1,0		
Summa	2,1	1,2	2,1		

Kostnaden för införandet av Hypergene kommer att från och med 2022 och 2023 vidarefaktureras mot bolagen motsvarande 0,2 mkr per år. Därefter kommer även förvaltningarnas del av kostnaden fördelas ut vilket under 2024 når full effekt om cirka 1,1 mkr.

Förvaltningen tillsätter en tjänst för att söka externa bidrag för att utveckla och effektivisera kommunen i stort. Effekten av detta beräknas till 1,0 mkr 2023 och framåt.

Effektiviseringsåtgärd (mkr), mark och fastighet	Total effekt	2023	2024	2025	2026
Energieffektivisering	0,7	0,4	0,7	0,7	0,8
Konsultkostnader hamnen	0,5				
Minska anläggnings/ reparationsentreprenad mark	0,1				
Summa	1,3	0,4	0,7	0,7	0,8

Omvärldsfaktorer har en stor påverkan på hur väl budgetramen kan hållas främst inom fastighetsverksamheten. Detta då stora delar av fastighetsbudgeten påverkas av löpande energi- och mediakostnader såsom el, vatten och värme där prissättningen styrs av omvärldsfaktorer som inte förvaltningen kan påverka.

Investeringsbudget

Verksamhet nivå3 (mkr) - Kommunstyrelsen	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023
Kommunledningsförvaltningen	2,9	29,7	22,5	160,0
Teknisk verksamhet	210,9	325,3	191,1	35,0
Mark och fastighet	40,5	79,1	17,6	16,0
Summa	254,3	434,1	231,2	211,0

Kommunledningsförvaltningen

Fördelningen av investeringsbudgeten är inte utförd vid dags datum.

Teknisk verksamhet

Investeringar för den skattefinansierade verksamheten som utförs av VME för Köpings kommuns räkning. Budgeten 2023 för hamnen är tidigare beslutade medel av kommunfullmäktige.

Mark och fastighet

Fastighetsinvesteringar 15,4 mkr är för löpande investeringar för planerat underhåll med värden för redovisningsnivå mot komponentavskrivning. För 2023 gäller att hantera beståndet med befintlig nivå på tillgängliga data för aktuellt fastighetsbestånd. För kommande år är det av stor vikt att öka kännedomen om status och återstående teknisk livslängd på komponenter inom beståndet för att få ett mer detaljerat och träffsäkert budgetarbete.

Fastighetsinvesteringarna på 15,4 mkr är inte fördelade per verksamhet då någon djupare analys av hur fördelningen ska se ut ännu inte gjorts.

Taxor och avgifter

Namn taxa/avgift	Nuvarande taxa/avgift (kr)	Ny taxa/avgift (kr)	Procentuell förändring (%)
Tomtköavgift	300 kr/år o sökande	350 kr/år och sökande	17,0%

Tomtköavgiften föreslås öka för att följa övrig prisutveckling i samhället. Avgiften har inte justerats sedan 2018.

RISKANALYS OCH INTERNKONTROLL

Risikanalys

Utifrån nämndens grunduppdrag, att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi har en riskanalys utförts. Riskanalysen utgick från att identifiera vilka risker och händelser som negativt kan påverka verksamhetens uppdrag och mål. I riskbedömningen värderas hur stor sannolikhet det är att risken inträffar samt hur allvarlig konsekvensen blir om den inträffar. Konsekvensen bedöms ur tre perspektiv; verksamhetsperspektiv, finansiellt perspektiv samt utifrån regelefterlevnad. Totalt identifierades 11 riskområden.

Internkontrollplan

Efter genomförd riskvärdering av bruttorisklistans samtliga risker bedöms följande risker ha högre sannolikhet att de inträffar samt mest allvarliga och kännbara konsekvenser och utgör därmed nämndens internkontrollplan.

Organisation: Kommunstyrelsen

Granskningsområde	Risk	Beskrivning	Riskvärde (1-16)
Ekonomi- och inköpsprocess	Stora investeringar	Risk för att vi inte har en tydlig process för genomförandet av stora investeringar, vilket medför att vi inte har koll på vilka investeringsbehov vi har och därmed inte kan planera för dem i god tid	12
Ekonomi- och inköpsprocess	Avtalstrohet	Risk att inköp görs från leverantörer som vi inte har avtal med, vilket bl a leder till höga kostnader	16
Kvalitetssäkrad nämndprocess	Dokumenthantering	Risk att vi förlorar information pga dokumenthanteringsplaner inte är uppdaterade och därmed inte följs.	16

BILAGA BRUTTORISKLISTA

Organisation: Kommunstyrelsen

Risk	Beskrivning	Till internkontrollplan?	Risikvärde
Ohälsa och olyckor	Risk för ohälsa och olyckor		
Stora investeringar	Kommunen har ett antal investeringar som pågår eller är planerade. Lokalförsörjningsplanen visar ett stort underhållsbehov samt behov av nya verksamhetslokaler för både förskola och äldreboende. Risk för att vi inte har en tydlig process för genomförandet av stora investeringar, vilket medför att vi inte har koll på vilka investeringsbehov vi har och därmed inte kan planera för dem i god tid	Till internkontrollplan	
Godkända protokoll	Risk att protokoll inte uppfyller lagkraven, vilket kan leda till att besluten upphävs		
Registrering i diariet	Risk att handlingar inte blir registrerade i diariet		
Delegation	Risk att beslut fattas av fel instans/beslut vilket leder till att överklaganden bifalles och besluten därmed ogiltigförklaras		
Tillbud och arbetsskador	Risk att verksamheten inte rapporterar tillbud, vilket gör att möjligheten att arbeta förebyggande för att minska arbetsskador minskar		
Hög arbetsbelastning	Risk för hög arbetsbelastning - postpandemi, arbetsrelaterad utmattning		

Avtalstrohet	Risk att inköp görs från leverantörer som vi inte har avtal med, vilket bl a leder till höga kostnader	Till internkontrollplan	
Dokumenthantering	Risk att vi förlorar information pga dokumenthanteringsplaner inte är uppdaterade och därmed inte följs.	Till internkontrollplan	
Mutor, jäv och representation	Risk för förekomst av mutor, jäv och missbruk av representation		
Allvarlig störning	Risk för att inte klara att hantera allvarlig störning		